

Verlosser der arbeiders

Columns - 13 februari 2017 - Auteur: Carsten Brzeski

Niet alleen de SPD lijkt in de ban van de nieuwe lijsttrekker Martin Schulz. Duitsers vieren hem als charismatische verlosser, schrijft ING-econoom Carsten Brzeski. Waar komt die Schulz-manie vandaan?

Amper twee weken na zijn aantreden als kanselierskandidaat van de SPD werd Martin Schulz al heilig verklaard. 'Sankt Martin', kopte Der Spiegel, met een beeld van Schulz de Verlosser op de cover. Schulz lijkt niet alleen de verlosser van de SPD te zijn. In de peilingen bracht hij zijn SPD voor het eerst na wat aanvoelt als een eeuwigheid weer op ooghoogte met de CDU van Angela Merkel. Als de Duitsers de bondskanselier rechtstreeks zouden kunnen kiezen, zou Schulz op dit moment zelfs winnen van Merkel. Waar komt deze Schulz-manie vandaan?

De eerste reflex van veel politieke commentatoren is steeds dat zo'n stijging in de peilingen slechts tijdelijk is en te maken heeft met het aankondigingseffect. Dat klopt niet helemaal. De recentste kandidaten die de SPD in de strijd tegen Merkel wierp, deden de partij in de eerste weken met maximaal 1 of 2 procentpunten in de peilingen stijgen, maar niet met meer dan 10.

Twee woorden die je op de radio veel hoort in verband met Schulz zijn '*unverbraucht*' en '*charismatisch*'. Het zegt veel over de Duitsers als een man die door Bild vorige week nog werd vergeleken met een afdelingshoofd bij Blokker en die je niet echt de George Clooney van de Duitse politiek kunt noemen, wordt gevierd als een charismatische verlosser.

Unverbraucht is dan ook het sleutelwoord. Fris en nog niet opgebrand. Want ook al is Schulz nauwelijks jonger dan Merkel, hij zat ver weg in Brussel en was alleen af en toe positief zichtbaar als de man die het Europees Parlement naar boven stuwde. De Duitsers kennen hem, maar ook weer niet. Door de slijtage van Merkel na bijna twaalf jaar als kanselier is bijna alles voor de Duitsers een verademing. Daarnaast is Martin Schulz een soort anti-Merkel. Hart op de tong, boekenwurm, man van het volk zonder universitaire graad, voormalig alcoholist, een doener en een man die durft te huilen bij schlagermuziek. Misschien is Schulz de Duitse versie van het wereldwijde populisme: iemand die met verstand de kiezers hart- en buikgevoel laat zien.

De Schulz-manie lijkt meer dan een korte heropleving van de SPD. Laten we ook niet vergeten dat de SPD in meer deelstaatregeringen zit dan de CDU. De keuze

voor Schulz lijkt bij veel Duitse kiezers een onbewuste hang naar verandering te hebben losgemaakt. Of het echt tot verandering komt, is nog te vroeg om te zeggen. De verkiezingen zijn pas op 24 september. Tijd genoeg voor alle andere partijen om de messen te slijpen.

De CDU/CSU heeft ondanks alle interne tegenstellingen de rijen weer gesloten en staat als één (oude) man weer achter kandidaat Merkel. En ook Schulz moet nog met plannen en ideeën komen. Een sterke economische achtergrond heeft hij niet. Zijn hart klopte tot nog toe vooral voor mensenrechten en de eenheid van Europa. Maar wie weet: als hij de echte verlosser is, heeft hij misschien niet eens concrete plannen nodig en volstaan vurige tongen.

Carsten Brzeski is Chief Economist bij ING in Frankfurt am Main en schrijft regelmatig in Nederlandse en internationale media. Deze column is met toestemming overgenomen uit de Belgische krant [De Tijd](#).

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/20187/verlosser-der-arbeiders>